

כְּתִיב, (משלי ג) **דְּרָכֶיךָ דְרָכֵי נְעִים** ועל כך כתוב על התורה דרכיה דרכי נועם שע"י התורה לא יבוא לידי חטא ועון (רמ"ק) **וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם** [עז] שהתורה שומרת אותו מן החטא (רמ"ק). **וּכְתִיב** וכן כתוב על התורה, (תהלים קיט) **שְׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לָמוּ מְכֻשׁוֹל** מפני שאין חטא ועון בא על ידם (רמ"ק).

שלושה ענפי הדס כנגד החג"ת אברהם יצחק ויעקב

עַד דַּהּוּוּ אֲזַלִּי, אֲשַׁכַּחוּ חַד גַּבְרָא דַּהּוּוּ אֶתִּי, וְתַלְתַּת עֲנַפֵּי הַדָּס בִּידֵיהִי ובעוד שהיו הולכים רבי אלעזר ורבי ייסא ורבי חזקיה ומצאו אדם אחד שהיה בא ושלושה ענפי הדס בידיו, **קָרִיבוּ גַבִּייהָ, אָמְרוּ לִיהָ לָמָּה לָךְ הָאֵי** והתקרבו אליו ושאלו אותו למה לך ההדסים הללו. **אָמַר לְרוּוְחָא אוֹבְדָא** והשיב להם שזה בכדי להרוויח ולמצוא את האבידה דהיינו בכדי להריח בהם במוצ"ש ולהחזיר את אבדת הנשמה היתירה שנוספה בשבת ונאבדת במוצ"ש וע"י הריח של ההדסים שהם בבינה הנשמה שהיא בבינה חוזרת במקצת (רמ"ק). **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר שְׁפִיר קָאמַרְת יפה אמרת. אַבְל תַּלְתַּת אֵלִין לָמָּה** אבל למה לך שלושה ענפי הדס ולא מספיק לך הדס אחד. **אָמַר לִיהָ, חַד**

אור הרשב"י

עליו סוכת שלומו, ומציל אותו מכל רע, ושומר את נפשו מכל חטא, ושומר כל דרכיו וכל נתיבותיו, ושומר את פעמיו שלא יכשלו, שנא' שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול.

[עז] וכן ביאר המנורת המאור וז"ל דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. נמצא שהתורה היא סבת השלום. וכל העוסק בתורה, הקב"ה מדריך אותו על הדרך הטובה והישרה, ופורש

הלימוד היומי

לע"ג משה בן מלכה וציון ז"ל

לְאַבְרָהָם. חֵד לְיִצְחָק, וְחֵד לְיַעֲקֹב אמר לו לרבי אלעזר שהדס אחד כנגד אברהם ואחד כנגד יצחק ואחד כנגד יעקב דהיינו כנגד חג"ת דז"א שמשם תוספת הנר"ן בשבת קודש (רמ"ק). **וְקִשְׁיֹרְנָא לְהוּ כַּחֲדָא, וְאַרְחֵנָא בְּהוּ** ואני קושר אותם ביחד ומריח בהם. **בְּגִין דְּכֹתִיב** משום שכתוב בפסוק, (שיר השירים א) **לְרִיחַ שְׁמֹנֶיךָ טוֹבִים שְׁמֵן תּוֹרֵךְ שְׁמֹךְ** דהיינו שהשפע של החכמה המושפע לבניה נמשך למלכות הנקראת שמך (רמ"ק). **בְּגִין דְּבַהֲאֵי רִיחָא, אֲתַקִּיִּים חוּלְשָׁא דְנַפְשָׁא** ומשום שבזה הריח מתקיימת הנפש הנחלשת במוצ"ש, **וּבַהֲיִמְנוּתָא דָּא אֲתַקִּיִּמָּא** וע"י האמונה הזאת דהיינו שהשלושה ענפי הדס שהם כנגד החג"ת והקשר הזה נקרא אמונה מתקיימת הנפש (רמ"ק), **וְאַתְּנַגְיְדוּ בְּרִכָּאן מַעֲיֻלָּא וְתַתָּא** ואז נמשכות הברכות מלמעלה למטה לבני ישראל התחתונים. **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וּפָאָה חוּלְקִיהוּן** (דף זה ע"ב) **דְּיִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֲתֵי** אמר רבי אלעזר אשרי חלקם של ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

ריח ההדסים במוצאי שבת כריח הקרבן

תָּא תְּזִי בַּא וְרָאָה, לִית עֵלְמָא (נ"א נַפְשָׁא) מִתַּקִּיִּמָּא, אֵלָא עַל רִיחָא שאין העולם הזה מתקיים אלא על הריח, **וּמַרִּיחָא דָּא אֲשַׁתְּמוּדְעָא רִיחָא אַחֲרָא** ומהריח הזה שמריחים בהדס במוצ"ש ניכר ריח אחר למעלה. **דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּנַפְיָךְ שְׁבַתָּא,** (נתפרדה החבילה) **וּסְלָקָא נַפְשָׁא יְתִירָא** כי בשעה שיוצאת השבת אז הנפש היתירה עולה

ומסתלקת מהאדם, **וְאֵשֶׁת־אֲרוֹן נִפְשָׁא וְרוּחָא מִתְפָּרְשָׁן עֵצֵי־בֵין**
 ונשארים הנפש והרוח נפרדים מהתוספת שקבלו בערב שבת, **אֲתָא רִיחָא דָּא,**
וּמִתְקַרְבֵּן דָּא בְּדָא וְחֲדָאן ואז מגיע הריח של ההדס וע"י מתקרבים הנפש
 והרוח כאחד ושמחים. **וְעַל דָּא, בְּעֵי רוּחָא בְּתַר רוּחָא** ועל כן צריך
 להריח בהדס רוח אחר רוח דהיינו שלוש נשימות בשלושת ההדסים [עזח] (רמ"ק),
לְקַבְּלָא רִיחָא, פִּיּוֹן דִּיאֲתְקַבֵּל רִיחָא מִתְקַרְבֵּן בְּחֲדָא
וְחֲדָאן בכדי לקבל את ריחו הטוב וע"י שמקבל את ריח ההדסים מתקרבים הנפש והרוח
 כאחד ושמחים. **כִּי הָאִי גְּוֹנָא רִיחָא דְקוֹרְבָנָא** וכן הוא הדוגמה של
 הריח העולה מהקרבן, **בְּרִיחָא (דָּא) מִתְקַרְבֵּין פְּלָא בְּחֲדָא** שע"י הריח
 מתקרבים כל הו"ק דז"א כאחד, **וּמִתְלַהֲטָן בּוֹעֵינִי וְחֲדָאן** ומאירים מהם
 הנרות שהם הספירות של המלכות ושמחים ביחד (הסולם).

אור הרשב"י

נעשה לך עתה ע"י ג' הדסים אלו בהריחך מהם.
 וכבר נודע דכל פעולות ליל מוצאי שבת הם
 כדי להשאיר חלק מתוספת קדושת שבת לימי
 החול הבאים, וכנ"ז כ"ז בשער הכונות. וכתב
 בספר כתר מלכות כשיריח ימשוך וישאב הריח
 בחוטמו שלש המשכות ושאיבות בוא"ז כנגד
 נר"ן, וגם עתה יכוין במחשבתו בארבע תיבות
 אלו שהם ריח ניהוח אשה לה'.

[עזח] וכתב הבן איש חי שנה שניה פרשת ויצא
 הלכה ט. וז"ל בענין עצי בשמים מפורש בדברי
 רבינו האר"י ז"ל בשער הכונות, מאותם שתי
 אגודות הדס שיש לך מן שבת שהם משולשים,
 תקח מהם עתה בליל מוצאי שבת שלשה
 הדסים כשרים, ותריח בהם בעת ברכת עצי
 בשמים, וצריך שיהיו שלשה הדסים אלו
 קשורים קשר א' ואגודה א', ותכוין להשאיר לך
 כח מתוספת נר"ן שנתוספו לך בשבת, וזה

ריח העולה מהקרבן שלמטה עושה נחת רוח לקב"ה

תָּא חַיִּי, תִּירֵי בּוֹצִינֵי, חֵד לְעֵילָא וְחֵד לְתַתָּא בא וראה, שאם

יש לאדם שני נרות דולקים אחד למעלה ואחד למטה, **אֵי לָהִיט בַּר נֶשׁ**

הָאֵי בּוֹצִינָא דְלַתַּתָּא, וְכַבֵּי לָהּ (ס"א לַהֲהוּא דְלְעֵילָא), **וְהוּא**

תִּנְנָא דְסָלִיק (נ"א מְבוֹצִינָא תַתָּאָה), ואם מדליק האדם את הנר שלמטה ומכבה

את הנר העליון **לָהִיט תְּהוּא בּוֹצִינָא עֲלָאָה** אז העשן העולה מהנר

התחתון מדליק את הנר העליון מהחום של הנר התחתון לפי שאין עשן בלא אש (מק"מ).

בְּךָ תִּנְנָא דְקַרְבָּנִין, הָאֵי תִנְנָא דְסָלִיק, לָהִיט בּוֹצִינֵי

עֲלָאֵי וכך גם העשן של הקרבנות שהעשן העולה מהמזבח שלמטה מדליק את הנרות

שהם הספירות שלמעלה (מק"מ), **וּמַתְּלֵהֲטֵן בְּחֵד** [עט], **וּמַתְּקַרְבִּין**

בְּלָהוּ בְּחֵדָא, בְּרִיחָא דָא והם מתלהטים כאחד ומתקרבים ומתייחדים כל

הספירות כאחד ע"י הריח העולה מעשן שריפת הקרבן. **וּבְגִין כֵּךְ, רִיחַ נִיחַח**

לֵיִי' ומשום כך כתוב ריח ניחח לה' דהיינו שהריח העולה מהקרבן שלמטה עושה נחת

רוח לקב"ה ואז הוא מייחד את הספירות למעלה, (אִשָּׁה) **וְהָא אוֹקְמוּהּ** וכבר

נתבאר הענין.

אור הרשב"י

[עט] הרמ"ק גורס כחד.

הלימוד היומי

לע"ג משה בן מלכה ועיון ז"ל